

39. møde

Fredag den 12. januar 2007 kl. 10.00

Dagsorden

1) Første behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktions-skoler. (Modernisering af erhvervsgrunduddan-nelsen, målretning af produktionsskoler mod kompetencegivende uddannelse m.v.).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 30/11 2006).

2) Første behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeunder-visning for voksne. (Styrket læse-, skrive- og regneindsats).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 30/11 2006).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område. (Udbyg-ning af anerkendelse af realkompetence på vok-sen- og efteruddannelsesområdet m.v.).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 30/11 2006).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. (Udvidelse af Kvalifikationsnævnets kompeten-ce).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 30/11 2006).

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om frihed for kommunerne til at etablere helhedsskoler.
Af Christine Antorini (S) m.fl.
(Fremsat 24/11 2006).

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om en hand-lingsplan for at nedbringe pesticidrester i dansk frugt og grønt.
Af Mette Gjerskov (S) m.fl.
(Fremsat 29/11 2006).

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om gratis og økologisk sund mad i skoler og daginstitutioner.
Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsat 30/11 2006).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktions-skoler. (Modernisering af erhvervsgrundud-dannelsen, målretning af produktionsskoler mod kompetencegivende uddannelse m.v.).
Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 30/11 2006).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Troels Christensen (V):

Da Venstres ordfører på det her område, hr. Kurt Kirkegaard, ikke kan være til stede, har jeg lovet at læse hans ordførertale op.

Dette lovforslag går ud på at følge op på de mål, der er sat i velfærdsaftalen samt i aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen. I disse aftaler satte man nogle overordnede mål. Et af målene var, at alle unge skal have mulighed for at påbegynde og gennemføre en kompetencege-vende ungdomsuddannelse. I dag er det sådan, at stort set alle unge faktisk tager fat på en ungdomsuddannelse, men alt, alt for mange falder fra undervejs. Alt for mange kommer ikke i gang igen, ej heller med en anden uddannelse.

En god uddannelse er for langt de fleste vejen til et godt job. Den bedste vej til, at vi sikrer fremtiden, er derfor også, at vi sikrer gode uddannelser til alle unge, og virksomheder efter-spørger samtidig også flere velkvalificerede medarbejdere, og dette vil med garanti stige i takt med globaliseringen. Vi har derfor også ansvar for nu at tilpasse vore uddannelser, og kvaliteten og bredden i ungdomsuddannelserne skal være bedre.

Dette lovforslag er med til, at væsentlig flere unge påbegynder og helst gennemfører en kompetencegivende uddannelse. De to uddannelsesområder, som lovforslaget tager fat på, er dels erhvervsgrunduddannelsen, og her er det så-dan, at kommunerne bliver forpligtet til at skul-le starte dem op, dels selve produktionsskoler-nes aktiviteter, hvor man går ind og sikrer, at der bliver nogle kombinationsforløb med erhvervs-skolerne. Produktionsskolernes aktiviteter gøres via lovforslaget i større udstrækning til målret-tede og kompetencegivende uddannelser. Der-for kan vi i Venstre også uden problemer anbefa-le vedtagelse af lovforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Troels Christensen, og så er det fru Christine Antorini som ordfører.

Christine Antorini (S):

Hos Socialdemokraterne anser vi dette lovfor-slag sammen med de øvrige, der skal diskuteres, som værende meget vigtige, hvis man skal løse den ambitiøse og svære, men afgørende opgave, nemlig at 95 pct. af de unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Vi ved, at der er en gruppe unge, som ikke er i stand til at kunne starte på en ordinær ung-domsuddannelse, medmindre der laves nogle særskilte forløb for dem. Her har egu'en været et rigtig godt redskab til nogle af de unge, som havde brug for et længere forløb for at være klar til typisk at kunne starte med en erhvervsud-dannelse. Dilemmaet har været, at det udmær-kede egu-tilbud, der har eksisteret i lovgivnin-gen, ikke er blevet brugt af særlig mange, og derfor støtter vi varmt, at kommunerne nu får en forpligtelse til, at de skal give egu-tilbud til den her gruppe af unge.

Kl. 10.05

Men vi har også bemærket, at det i hørings-svarene over en bred bank fremgår, at det fak-tisk ikke står særlig tydeligt, at det er en forplig-telse. Det kan godt være, at det retligt står på

den rigtige måde, men jeg tror, det er en vigtig intention, at vi får tydeliggjort, at det er en for-pligtelse for kommunerne, for det er det, der har været barrieren for et uddannelsesstilbud, der faktisk ellers har været skruet helt rigtigt sam-men til den her gruppe af unge, der har brug for et forforløb, før de starter på en erhvervsuddan-nelse.

I forhold til produktionsskolerne er det jo en anden gruppe unge. Det er unge, som typisk har en vifte af problemer, der gør, at de ikke er i stand til at starte på en uddannelse. Det er ikke alene unge, der har faglige problemer, men unge, som har svære sociale vilkår; unge, der har haft store problemer i deres hjem med forældre; unge, der er ude i kriminalitet; unge, der har misbrugsproblemer. Her taler vi virkelig om den gruppe unge, der har brug for et særligt fokus i form af et tilbud, så de får en chance her i livet.

Vores hjerte banker for produktionsskolerne. Vi mener, at produktionsskolerne gør et utrolig vigtigt arbejde for en gruppe af unge, som vi ikke kan opfange gennem de ordinære uddan-nelsestilbud.

Vi er også glade for den styrkelse, der sker af produktionsskolerne. Men der er et punkt, hvor vi helt alvorligt er bekymrede for, om vi kom-mer til at svigte de unge. For et er, at produk-tionsskolen selvfølgelig ikke skal være det sted, hvor man bliver i lang tid, men noget andet er, at produktionsskolen netop skal tage udgangs-punkt i den enkelte unge med de særlige proble-mer, som den unge har, og så gøre vedkommen-de klar til at kunne starte på en erhvervsuddan-nelse.

Det, der står i lovforslaget, er, at hovedparten af de unge, som er i et produktionsskoleforløb, efter 3 måneder skal starte i et kombinationsfor-løb. Vi synes, det er en god idé, at man målretter produktionsskolen, så den unge på sigt ender med at kunne starte på en erhvervsuddannelse. Det er hele formålet med også at have en mål-sætning om, at 95 pct. af de unge skal gennemfø-re. Men det nytter ikke, at vi sætter en begræns-ning ind, der gør, at nogle af de unge, som må-ske har brug for at skulle være der i længere tid end 3 måneder, ikke har muligheden på grund af det her lovforslag.

Vi har også noteret os, at der er nogle bløde formuleringer, der siger, at det som sagt er ho-vedparten. Der kommer nogle eksempler, hvor man for unge kan fravige reglen om de 3 måne-der, men vi vil i udvalgsarbejdet tage op, om det ikke kan blive endnu tydeligere, at det er med

udgangspunkt i den enkelte unge, at man laver et forløb.

Det betyder også, at skal de 3 måneder fraviges, så skal der selvfølgelig fraviges. Det her handler om, at når den unge har været igennem produktionsskoleforløbet i den tid, det skal være, så starter vedkommende på kombinationsforløbet på det rigtige tidspunkt, og om, at også kombinationsforløbet kan være længere end de 5 uger, der som udgangspunkt står.

For os er det afgørende, at det her kommer til at hjælpe den gruppe, som ikke har en chance i det ordinære uddannelsessystem. Det fokus vil vi lægge i udvalgsarbejdet, og jeg håber også, at ministeren vil komme ind med nogle supplerende bemærkninger om den her gruppe, så vi ikke risikerer at miste dem på grund af de lidt skrappe tidsfrister, der er.

Men når det er sagt, støtter vi selvfølgelig de andre ting, som ligger i lovforslaget. Men det er en mærkesag for os, at vi får på plads, at der skal tages udgangspunkt i den enkelte unge, som skal hjælpes gennem produktionsskoleforløbet.

Formanden:

Tak til fru Christine Antorini. Nu er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Forslaget er en del af velfærdsforliget, og derfor kan jeg også med det samme afsløre, at Dansk Folkeparti støtter forslaget. Der er jo ingen grund til, at folk, der sidder derude og lytter, skal vente i spænding på, hvad vi mener om det her.

Forslaget lægger op til, at produktionsskolerne og erhvervsuddannelserne skal ruste sig til den udfordring, det er at sikre, at endnu flere unge får en kompetencegivende uddannelse. Produktionsskolernes aktiviteter skal i højere grad end i dag målrettes kompetencegivende uddannelser, herunder især erhvervsuddannelserne, da der jo er en naturlig sammenhæng mellem produktionsskolernes nuværende aktiviteter og erhvervsskolesektoren.

Det samarbejde, som allerede eksisterer mange steder og fungerer udmærket, skal styrkes og udbygges. Dansk Folkeparti mener, det er rigtig, at man i højere grad end i dag skal kunne give merit for den unges forløb på en produktions-skole, så overgangen til en kompetencegivende uddannelse bliver mere overskuelig, og så den unge kan se en mening med hele forløbet.

Kommunerne bliver med forslaget forpligtet til at udbyde en erhvervsgrunduddannelse til de unge, som er faldet fra en ordinær uddannelse, eller som af den ene eller den anden grund har svært ved at komme i gang.

Produktionsskolerne udgør i dag et relevant tilbud til mange unge, der af forskellige årsager ikke passer ind i de ordinære og i gåseøjne normale uddannelsesstilbud. Det giver derfor god mening at bygge videre på produktionsskolernes pædagogik og erfaringer med denne gruppe unge.

Dansk Folkeparti har ved flere lejligheder understreget produktionsskolernes værdi, og vi har bl.a. i forbindelse med tidligere finanslovforhandlinger afvist at afskaffe skoleydelsen, da vi mener, at ydelsen tjener et fagligt og pædagogisk formål.

Derfor er vi også tilfredse med, at regeringen ikke fik held til at afskaffe ydelsen i forbindelse med velfærdsforhandlingerne, ligesom vi er tilfredse med, at den planlagte kommunalisering af produktionsskolerne, som regeringen ellers oprindelig havde lagt op til, heller ikke er blevet til noget.

I den forbindelse vil jeg da også gerne på Dansk Folkepartis vegne takke de øvrige oppositionspartier for et konstruktivt samarbejde i den henseende, men ellers synes jeg, at vi alle sammen kan være stolte af dette lovforslag, som jeg tror kan trække i den rigtige retning.

Jeg tror i øvrigt, at den bekymring, som fru Christine Antorini havde, er dækket ind af lovforslaget, i og med at der står, at produktionsskoleforløbet som hovedregel skal være 3 måneder, altså dermed ikke bombastisk lige 3 måneder. Men det kan vi selvfølgelig få undersøgt i udvalget.

Kl. 10.10

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Også i Det Konservative Folkeparti kan vi støtte dette forslag. Lad mig starte med at sige, at vi er rigtig glade for, at det er blevet til en fælles målsætning, at vi skal have 95 pct. af de unge igen en ungdomsuddannelse. Det er jo utrolig vigtigt for alle unge mennesker, at de får den bedst mulige start her i livet. Der er selvfølgelig nogle, som bare skal direkte ud på arbejdsmarkedet, for det er det, de fungerer bedst med.

Men i et moderne og meget vidensorienteret samfund er det altså en meget nødvendig forudsætning for langt de fleste mennesker, at de har de faglige kompetencer i orden, og at de dermed får den uddannelse, der skal bringe dem til at kunne få det job, der betyder, at de kan klare sig selv og fungere på det almindelige arbejdsmarked.

Derfor er vi utrolig glade for begge elementer i dette lovforslag og sådan set også i de kommende, vi skal behandle om lidt, nemlig at vi nu sikrer, at kommunerne er forpligtet til at tilbyde en erhvervsgrunduddannelse og også, at de, der kommer til at gå på produktionsskolerne, nu får nogle kombinationsforløb, forstået sådan, at de bliver introduceret til, hvordan uddannelserne vil være, nemlig de uddannelser, de forhåbentlig vil komme til at møde i deres fremtidige uddannelsesforløb.

Det er to elementer, som er med til at sikre, at vi forhåbentlig får langt flere med, og at det også bliver nemmere for en række unge mennesker at gennemføre deres uddannelse, så de heller ikke kommer til at spilde tiden ved at gå på en uddannelse, som aldrig rigtig bliver til noget, men får en uddannelse, som de kan gennemføre, og som de dermed kan bruge til gavn for sig selv, deres familie og for samfundet.

Formanden:

Tak til fru Charlotte Dyremose. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre har set frem til førstebehandling af lovforslaget i dag. Vi glæder os også med fru Charlotte Dyremose over, at det er blevet en fælles målsætning, at alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Vi glæder os på regeringens vegne over, at den er kommet med på målsætningen, eftersom det jo var et mål, som SR-regeringen satte allerede midt i 1990'erne. At regeringen har svært ved at nå derhen, ved de fleste. Den startede jo sin karriere som leder af Danmark med at afskaffe den frie ungdomsuddannelse, og derfor kan man sige, det er godt, at vi er kommet tilbage på sporet.

Derfor håber vi også, at vi kan få en konstruktiv diskussion af det spørgsmål, som fru Christine Antorini rejste, nemlig om loven i dens paragraffer og bemærkninger er stærk nok til at sikre, at den hovedregel, at man begynder på kombinationsforløb eller tilknytning til erhvervsud-

dannelse efter 3 måneder, netop bliver sådan en hovedregel, og at der tages skyldigt hensyn til de unges situation og deres mulighed for faktisk at komme ind i en konstruktiv læreproces. For det her forslag er netop sat i verden for at fremme de unges evne til at gennemføre en ungdomsuddannelse og ikke af besparelshensyn. Derfor håber vi meget, at man kan få en konstruktiv drøftelse af det i udvalget.

I forhold til erhvervsgrunduddannelsen synes vi, at der i høringssvarene er rejst en række interessante spørgsmål. Det ene er spørgsmålet om, hvordan vi følger op på, at vores målsætninger faktisk bliver til virkelighed; at vi finder ud af, om det, at alle kommuner skal udbyde egu, også betyder, at flere unge faktisk får en egu, og at det ikke bare er de samme ressourcer, som bliver tørret tyndt ud, så det i realiteten ikke indløser den antalsmæssige målsætning, nemlig at flere unge, for hvem det er relevant at tage en egu, faktisk vil få den.

Et andet element er spørgsmålet om fortrængning. Forudsætningen for, at man kan gennemføre en erhvervsgrunduddannelse, er jo, at der er en praktikplads. I flere af høringssvarene bliver der lagt vægt på, at virksomhederne synes, at det er svært for ikke at sige forhindrende for deres oprettelse af egu-pladser, at de skal lave en praktikerklæring. I flere af høringssvarene er det meget klart, at man egentlig ikke finder, at egu-elever og eud-elever konkurrerer om den samme type praktikpladser, men at det er en forskellig motivation, der får virksomhederne til at lave praktikpladser for henholdsvis erhvervsuddannelseselever og egu-elever.

Jeg synes, det er meget vigtigt at lytte til høringssvarene, også fordi de jo har lavet den aftale i forligskredsen, at det gerne skulle fremsættes så hurtigt som overhovedet muligt, så vi fik tid til at behandle det. Derfor synes vi også, vi skal have en grundig drøftelse af høringssvarene for at se, om vi kan fremme det, der er lovens formål, mest muligt i forhold til de indvendinger, der er rejst bl.a. af Håndværksrådet, men vist også af DA.

Kl. 10.15

Det Radikale Venstre glæder sig meget til vedtagelsen af lovforslaget, og vi håber, at vi kan blive betrygget i forhold til de få forhold, vi har rejst her ved førstebehandling.

Formanden:

Tak til fru Margrethe Vestager. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Forslaget om en forbedret erhvervsgrunduddannelse er en vigtig forudsætning for at nå målet om ungdomsuddannelse til alle. Derfor er det også vigtigt, at forslaget skrues ordentligt sammen, og som det ses af flere høringsvar, lader dette forslag jo noget tilbage at ønske.

Det er fint at forpligte den enkelte kommune på at oprette egu, for i 2004 havde kun 30 pct. af landets kommuner opretter egu-aftaler. Vi kender alle mange kommuners dårlige økonomi og deraf følgende kassetænkning. Derfor havde det også været langt bedre, om dette forslag lagde op til statslig finansiering. Staten har det overordnede ansvar for at nå målsætningen om ungdomsuddannelse til alle, og staten bør også være garanten for, at der på landsplan er ensartede tilbud til alle unge.

Måske var det også en idé at lytte til høringsvaret fra PSF, Produktionsskoleforeningen, der foreslår, at der etableres mulighed for praktik med udbetaling af skoleydelse i op til 12 uger, samt at man kunne yde tilskud til oprettelse af flere praktikpladser.

Jeg føler mig i øvrigt meget dækket ind af Socialdemokraternes ordførers henvisning til, at kombinationsforløbet selvfølgelig skal tilrettelægges ud fra den enkelte elev, og derfor skal der ikke nødvendigvis være en tidsgrænse på 3 måneder.

Et høringsvar peger også på, at egu'en skal have anerkendelse af ungdomsuddannelse på linje med andre ungdomsuddannelser, og det tror jeg simpelt hen er en nødvendighed for, at vi kan indgyde de unge en følelse af, at de foretager sig noget meningsfyldt, noget gavnligt og frem for alt noget kompetencegivende.

Jeg vil se frem til udvalgsarbejdet, for som sagt synes jeg, at det er et udmærket forslag, men med plads til forbedringer.

Formanden:

Tak til fru Pernille Vigsø Bagge. Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det centrale i det her lovforslag er jo, at produktionsskolernes aktivitet skal målrettes kompetencegivende uddannelse, især erhvervsuddannelserne. Oversat til almindeligt dansk betyder det, at regeringen vil have eleverne væk fra produktionsskolerne så hurtigt som muligt.

Jeg synes, det er meget svært ikke at læse både pisk og mindskede rettigheder ind i det her

forslag. Det kan ministeren selvfølgelig forsøge at afkræfte, når han kommer herop om et øjeblik, men hvis vi læser det rigtigt, kan Enhedslisten selvsagt ikke støtte forslaget.

Der er to dele i forslaget. Der er en del omkring erhvervsuddannelserne. Det mener vi er en forringelse af produktionsskolernes initiativret til at igangsætte egu. Den bliver fjernet og overlagt alene til kommunerne. Det har indtil nu været en stor styrke, at en produktionsskole kunne tage initiativ til at iværksætte en egu uafhængigt af kommunerne, også fordi eleverne fik mulighed for at komme på en produktionsskole i en anden kommune. Jeg frygter, at det her lovforslag vil betyde, at færre får tilbudt en egu, og det mener vi er dybt uansvarligt af regeringen.

Så til den del, der handler om produktionsskolerne. Regeringen foreslår, at et kombinationsforløb på en erhvervsskole som udgangspunkt skal ske, efter at eleven har gået på en produktionsskole i 3 måneder. Nu har jeg også læst høringsvarene fra Produktionsskoleforeningen, og de skriver jo, at det forslag vil være kontraproduktivt for mange af eleverne, der har brug for et langt længere forløb på en produktionsskole, før de er klar til kombinationsforløbet.

Så forstår jeg faktisk ikke, hvorfor politikerne vil presse de unge, der har brug for at være på produktionsskolen. Eller måske er det, fordi man er fuldstændig ligeglad med, hvad de unges behov er. Eller måske kunne det tænkes, at man ikke har nogen som helst form for tillid til de mennesker, der faktisk har fingrene nede i bolledejen, nemlig produktionsskolerne selv. Eleverne skal bare ekspederes videre hurtigst muligt, så det ser pænt ud i statistikkerne. Det er faktisk lidt den fornemmelse, man får, når man læser det her forslag. Så pyt med at de unge knækker på det personlige plan og dropper ud. Den politik siger vi selvfølgelig klart nej til.

Lovforslaget indsnævrer også rammen for individuelle kombinationsforløb, så de fremover kun skal kunne være på mellem 2 og 5 uger. Så korte forløb mener vi ikke giver særlig meget mening for ret mange andre end de allerstærkeste på produktionsskolerne. Vi foreslår, at rammen bliver markant forhøjet, eksempelvis til mellem 4 og 32 uger, på baggrund af de erfaringer, der eksempelvis er på Bornholm, som er lagt til grund for EVA's anbefalinger i den netop afleverede rapport.

Derudover vil jeg gerne høre ministerens kommentar til forskellige høringsvar, der påpe-

ger, at kombinationsforløbstaxameterets størrelse ikke vil være tilstrækkeligt til at dække produktionsskolens udgifter ved at sende de unge i kombinationsforløb. Nu er det jo ikke første gang, at denne regering laver taxametre og andre former for tilskud til skoleområdet, som ikke dækker de udgifter, der er. Jeg vil bare høre, om det er endnu et tilfælde, eller om det er sådan, at man hiver et eller andet op af en hat, der gør, at skolerne faktisk kan få dækket sine udgifter.

Kl. 10.20

Så om samarbejdet mellem skolerne: Når produktionsskoler og erhvervsskoler bliver pålagt at samarbejde tættere, er det selvsagt fornuftigt, hvis der er tale om et gensidigt ansvar. Samarbejdet kan ikke kun være produktionsskolens ansvar, sådan som lovforslaget lægger op til.

Hvis Enhedslisten skulle bestemme, ville vi sikre, at der var rigtig gode tilbud til alle unge, som tog hensyn til den enkelte unges behov, og at der var en anelse mere tillid til de institutioner, der har med de unge at gøre. Konkret skulle kommunerne f.eks. være forpligtet til at tilbyde egu til alle i målgruppen, men økonomen skulle sikres og fastsættes statsligt, så egu'en ikke skulle være afhængig af kommunernes andre prioriteringer og besparelser.

Jeg tror, de fleste i salen er klar over, at Enhedslisten ikke kan støtte det her forslag.

Formanden:

Ordføreren slipper ikke så let. Der er en kort bemærkning fra hr. Troels Christensen.

(Kort bemærkning).

Troels Christensen (V):

Jeg faldt lige over den bemærkning, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil kom med, hvor hun siger, at færre får tilbudt en egu med den her ordning. Det har jeg lidt svært ved at se for mig, da det jo er sådan, at kommunerne nu bliver forpligtet til at oprette egu for alle dem, der ikke er i gang med en ungdomsuddannelse eller har et arbejde. Så der kunne jeg da godt tænke mig at få lidt flere ord på den bekymring.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jamen problematikken er jo selvfølgelig, at man førhen har kunnet flytte mellem kommunerne, og det kan man ikke med det nuværende forslag. Det vil selvfølgelig betyde, at hvor eleverne før har haft en mobilitet, så har de det ikke længere med det her forslag.

Formanden:

Tak til fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Så er det undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Tak til ordførerne for den meget brede opbakning til forslaget. Jeg glæder mig til i udvalget at få opklaret de ting, som er blevet rejst.

Hvis vi skal nå målsætningen om, at 95 pct. af de unge skal have en uddannelse, skal alle sejl sættes, og alle muligheder skal bruges. Her er vores aftale om 10. klasse vigtig, fordi 10. klasse i højere grad i fremtiden kan samle nogle af dem op, som falder fra. Produktionsskolerne er helt centrale, fordi de i højere grad kan gøres til indgangsporte eller forberedelsessteder til erhvervsuddannelser, og erhvervsgrunduddannelsen er central, og derfor bliver det nu 100 pct. af kommunerne i stedet for kun 40 pct. af kommunerne, som udbyder erhvervsgrunduddannelse.

Så har det spørgsmål, om ikke det er for firkantet, at man skal indgå meritgivende kombinationsforløb efter et produktionsskoleforløb på mere end 3 måneders varighed, været rejst af flere ordfører. Og det kan godt være, det i nogle tilfælde er for firkantet, og derfor står der også »som hovedregel« nederst på side 4 i bemærkningerne, netop som fremhævet af hr. Martin Henriksen. Der står:

»Efter forslaget om ændring af lov om produktionsskoler i lovforslagets § 2, skal der som hovedregel indgå meritgivende kombinationsforløb til kompetencegivende uddannelse i et produktionsskoleforløb af mere end tre måneders varighed.«

Og så står der umiddelbart efter, at produktionskolerne skal indgå aftaler med erhvervsskoler for at sikre sådanne forløb.

Der står altså »som hovedregel«.

Jeg er enig med fru Margrethe Vestager i, at høringssvarene er spændende læsning. Jeg havde god tid til at læse dem i juleferien og fordybde mig faktisk i nogle af dem, og det er en god vinkel at få på lovforslaget at læse høringssvarene. Og jeg vil godt sige et par ord til LO's forslag i høringssvaret om, at man ikke bør kunne tage egu-elever i en virksomhed, som er godkendt til almindelige elever.

Kl. 10.25

Men hvis nu f.eks. et autoværksted har plads til en egu-elev, som skal lære at skifte dæk og afbalancere hjul og lignende, give autoservice, så

tager den elev jo ikke noget fra en mekaniker-elev, som skal lære helt andre ting.

Så jeg tror ikke, vi får flere pladser, og jeg tror ikke, vi gavner de unge, ved at forbyde, at virksomheder, som kan godkendes til almindelige pladser, også kan tage egu-elever. Men man skal selvfølgelig være opmærksom på, om der sker et skred. Det er jeg helt enig i.

Så spørger fru Pernille Rosenkrantz-Theil om ikke disse kombinationstaxametres størrelse er et problem, og her kan man på side 5 i bemærkningerne til lovforslaget se, hvordan netop kombinationsforløbstaksten nu forhøjes og udvides til at omfatte alle meritgivende elementer fra de erhvervsrettede ungdomsuddannelser og ikke kun fra de tekniske grundforløb.

Man skønner, at det vil give en udgift svarende til 350 årselever ekstra om året, og det er i penge fra 7 mio. kr. i 2007 til 14,5 mio. kr. i 2010. Så der er altså tænkt på det, og hvis fru Pernille Rosenkrantz-Theil ønsker mellemregningerne, altså vil vide, hvordan vi er nået frem til det, og hvorfor det ikke er blevet et større beløb, så vil jeg naturligvis levere sådanne beregninger i udvalget.

Jeg vil ikke sige mere nu. Jeg synes, sagen har fået en meget positiv behandling her i salen, og det tror jeg også den får her udvalget. Vi vil i ministeriet være behjælpelige med alle tænkelige beregninger og svar på de spørgsmål, der måtte rejses.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Når vi er bekymrede for, om det alligevel bliver begrænsende, at man hovedsagelig efter 3 måneder skal starte på et kombinationsforløb på en produktionsskole, så er det jo netop på grund af de eksempler, som er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget på side 7. Derfor vil jeg lige nævne det, for det tror jeg gør det nemmere i udvalgsarbejdet. Der er nemlig to eksempler, der er nævnt som undtagelser:

Det ene eksempel er om, at hvis man efter 3 måneder er helt klar til at gå i gang med en uddannelse, skal man selvfølgelig ikke tvinges på et kombinationsforløb. Men det er jo et eksempel, der dækker de ressourcerstærke af dem, der går på produktionsskolen.

Det andet eksempel er, hvor man siger, at det er meningsløst, at de starter på et kombinationsforløb, fordi de har brug for at komme ud i fleksjob ude på arbejdsmarkedet.

Det er de eneste to eksempler, der er. Men det, vi er optaget af, er, at der er nogle unge, der har brug for, at de 3 måneder måske ikke er 3 måneder, men 4 måneder eller 5 måneder, for at de overhovedet er parate til at kunne indgå i et kombinationsforløb.

Eksemplerne viser i virkeligheden, at de 3 måneder virker begrænsende, og det håber jeg vi kan få en konstruktiv drøftelse af, for min fornemmelse er, at intentionen er, at den gruppe unge, som har brug for lidt mere end 3 måneder, skal kunne få det. Det kan de bare ikke rigtig, sådan som det er formuleret i eksemplerne.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan udmærket forstå det eksempel, der her er givet, og lovforslaget er jo også indrettet, så der kan tages hensyn til det. Vi skal blot erindre, at vi altså *har* brug for at lægge et større pres på produktionsskolesektoren, sådan at det i hovedsagen bliver en indgang til de ordinære uddannelser eller til egu, ikke som en kritik, men fordi vi har denne kæmpe samfundsopgave foran os, at 95 pct. af de unge skal have en uddannelse, og her beder vi så om, at produktionsskolerne gør en endnu større indsats for det.

Men jeg tror, vi kan få uddybet, hvad der menes med »som hovedregel«, på en måde så også fru Christine Antorini kan være tilfreds med det. Ellers må vi jo drøfte det i en forligskreds.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 95: Forslag til lov om ændring af lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. (Styrket læse-, skrive- og regneindsats).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 30/11 2006).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 10.30

Forhandling

Troels Christensen (V):

Da Venstres ordfører for det her lovforslag ikke kan være til stede, har jeg lovet at læse følgende op:

Dette lovforslag går også ud på at følge op på de mål, der er sat i velfærdsaftalen samt i aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen. I dette lovforslag tager man fat på at tilpasse forberedende voksenundervisning samt at styrke læse-, skrive- og regneindsatsen. I lovforslaget foreslås det bl.a., at selve aldersgrænsen på de 18 år for deltagelse i forberedende voksenundervisning ændres, eller rettere sagt, at undervisningsministeren fremover kan fastsætte regler om at kunne fravige den her aldersgrænse på de 18 år for visse målgrupper. Denne ændring har bl.a. den store fordel, at man kan kombinere den forberedende voksenundervisning med arbejdsmarkedsuddannelserne.

Voksen- og efteruddannelsesaktiviteterne er allerede store i dag. Alligevel har alt for mange voksne alvorlige problemer med at læse og skrive. Især ikkefaglærte samt læse- og skrivesvage deltager jo mindre, end andre gør, i voksen- og efteruddannelse. Lovforslaget her er med til at styrke læse-, skrive- og regnefærdighederne for voksne. Samtidig sikres det i forslaget, at der kan fastsættes regler om adgang til undervisningen.

Man sikrer altså via test, at der kun optages deltagere, for hvem forberedende voksenundervisning er det rette tilbud, og lovforslaget her vil gøre det muligt, at undervisningsministeren kan yde tilskud til konsulentvirksomhed inden for lovens område. Man vil således kunne styrke den opsøgende indsats og dermed også kunne styrke den enkeltes uddannelsesvalg og dermed også på sigt give et kompetenceløft til rigtig mange voksne.

Vi kan i Venstre uden problemer anbefale vedtagelsen af lovforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Troels Christensen. Så er det hr. Carsten Hansen som ordfører.

Carsten Hansen (S):

Jeg vil egentlig godt have lov til måske at blive en lille smule højstemt, når vi laver et sådant forslag som det her, for vi har et voldsomt stort problem og en udfordring for os, som er ansvarlige, nemlig at sikre, at der er en sammenhængskraft i vores samfund, at sikre, at mennesker kan gebærde sig i vores samfund, at sikre, at mennesker kan hjælpe deres børn med deres undervisning, læse en godnathistorie for dem, forstå de skrivelser, vi sender – det er nu ikke givet, at man, fordi man kan læse, kan forstå alle skrivelser fra det offentlige, men i hvert fald kan man så læse dem – og at sikre, at folk kan være med på holdet. Der er de kompetencer, som er beskrevet i det her lovforslag, helt afgørende.

Det, at vi i fællesskab fik fordoblet indsatsen, tror jeg er helt afgørende for, at vi kan komme videre, og at de mange mennesker, som ikke har trukket på den uddannelseskonto, ikke har trukket på vores uddannelsessystem, de mange mennesker, som måske har haft nogle lidt dårlige oplevelser med at gå i folkeskole, nu får en anden chance for at komme med. Det er helt afgørende for, at man kan begå sig på arbejdsmarkedet. Ja, vi regner jo med, at der er mellem 500.000-600.000 mennesker, som ikke kan læse og skrive godt nok til, at de kan følge med på tv, læse en avis, læse det, de får fra det offentlige.

Jeg sagde nede i gruppen, da jeg forelagde den min ordførertale, at hvis man én gang har oplevet at se en stor slagteriarbejder stå og fortælle om første gang, han læste en historie for sit barn, så bliver man søreme lidt rørt. Og derfor mener jeg også, at det er på sin plads i virkeligheden at løfte sig lidt op, når vi taler om det her, for det var nemlig en meget kraftigt prioriteret indsats fra vores side. Vi anmeldte kravet med det samme. Jeg skal sige, at det er en enig forligskreds, der er gået ind i det, og vi har haft det som en af vores fremmeste prioriteter.

Men der er så også det forhold, at de mennesker, som måske har haft nogle dårlige oplevelser i uddannelsessystemet, jo ikke er dem, der er mest motiverede til at gå ind og få noget mere uddannelse. Samtidig er det sådan, at de altså